

Pimeys matkailussa

GLOW2.0

Interreg Co-funded by
the European Union

Northern Periphery and Arctic

Green Energy Technologies
for Tourism Growth

[Visit Karelia: Mediapankki](#)

Meillä pimeyttä riittää, mutta voitaisiinko sitä hyödyntää matkailussa enemmän?

Tässä valosaastekartassa on kuvattu Itä-Suomen valoisia ja pimeitä alueita. Pohjois-Karjalassa on paljon alueita, joilla luonnollista pimeyttä ja yötä voidaan hyödyntää.

Valosaastekartalta voit etsiä myös oman toimipaikkasi ja pohtia, mitkä tekijät lisäävät tai vähentävät häiriövaloa:

<https://www.lightpollutionmap.info/>

Suomalaisen matkailun markkinointikuvastossa pimeyttä nähdään vielä vähän, revontulia lukuunottamatta. Miksi emme hyödyntäisi tätä meille ominaista luonnonvaraa... vaikkapa näin:

<https://youtu.be/Ak44unjIjLI?si=Chyt2mD2ANesT3wP>

Pimeään liittyvät aktiviteetit

Revontulien ja taivaan ilmiöiden tarkkailua lukuunottamatta pimeydessä suoritettavat aktiviteetit ovat pitkälti samanlaisia, kuin päiväaktiviteetit. Turvallinen pimeyden kokemus tuo uutta jännitystä tavanomaiseenkin kokemukseen. Pimeässä tapahtuvaa aktiviteettia voidaan pohjustaa tarinoiden avulla. Esim. kansantarinat, historialliset kertomukset ja tieteelliset faktat syventävät pimeyden, luonnon tai tähtitaivaan kokemusta.

- Yösuunnistus ja patikointi
- Hiihtäminen
- Veneily, sup-lautailu
- Telttailu ja glamping
- Eri kalastusmuodot
- Revontulet
- Tähtiretket
- Opastetut yöretket
- Ruokailu pimeässä tai vähäisessä valossa
- Nuotiohetket
- Saunominen, avantouinti

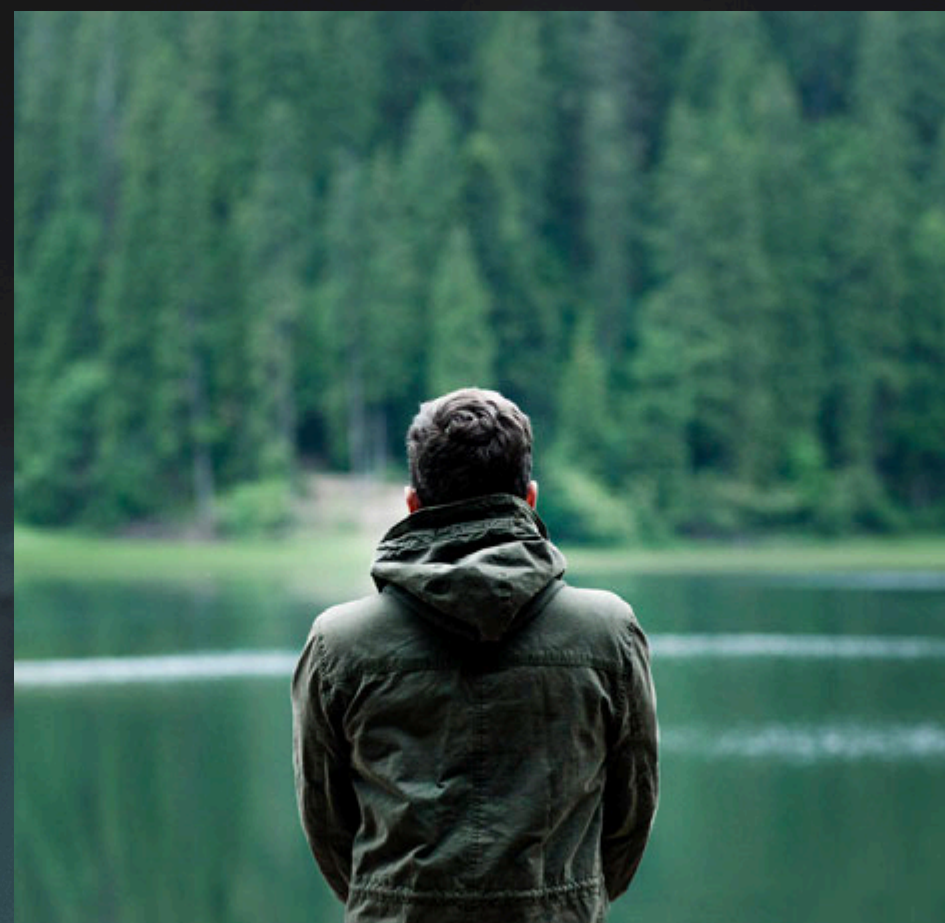

[Kaamos Night Climb Event](#)

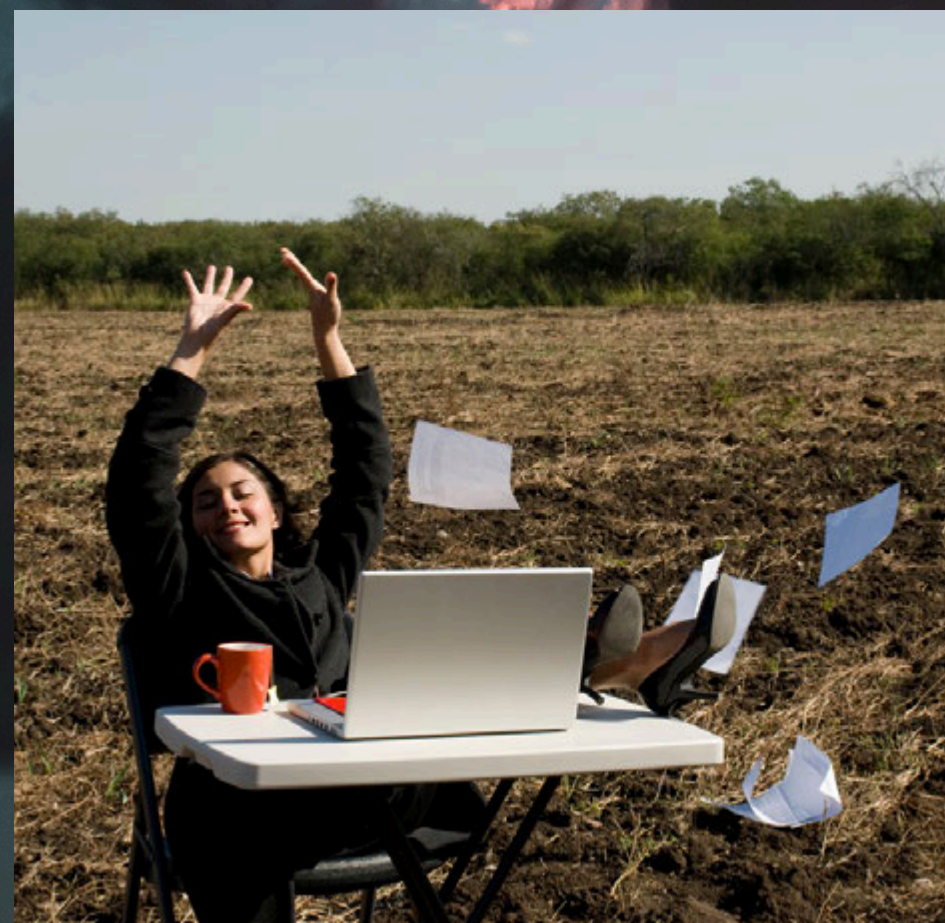

Sleep tourism

Luontomatkailun terveysvaikutukset

Pimeys voi olla terveyshyöty

Hyvinvointia hakeville matkailijoille pimeyteen liittyvät terveysvaikutukset liittyvät pitkälti luonnon terveysvaikutuksiin. Säännöllinen unirytmii pitää yllä luonnollisen melatoniinin eritystä. Ilman häiriövaloa luontainen vuorokausirytmii ei häiriinny. Unimatkailu ja retriitit ovat joidenkin lähteiden mukaan maailmalla kasvava trendi.

Hiljaisessa ja häiriövalottomassa ympäristössä stressi vähenee. Matkakohde, jossa pimeys on otettu huomioon muiden eettisten ja ekologisten tekijöiden ohella tukee viestiä kestävä matkailun arvomaailmasta.

Onko pimeys elämys?

Pimeys ja taivaan ilmiöt ovat kiehtoneet niin tieteilijöitä kuin taiteilijoitakin aina. Nuotiolla on kerrottu tarinoita pimeän metsän ympäröidessä. Sanotaan, että pimeässä muut aistit terävöityvät (kuulo-, maku-, tunto- ja hajuaisti). Tieteellistä tukea teorialle ei ole, vaan perustuu enemmän sille, että näköaistin poissulkeminen auttaa paremmin keskittymään jäljelle jääviin aistimuksiin. Elämys voi olla itsessään jo se, että vieraasi näkee kirkkaan tähtitaivaan, linnunradan tai kokee aitoa pimeyttä. 60% suomalaisista ei näe linnunrataa asuinpaikaltaan häiriövalon vuoksi.

Pimeyden vaaliminen harkitun valaistuksen avulla voi tehdä yrityksesi toimintaympäristöstä viihtyisemmän ja kutsuvan.

Pohdi, löytyykö ympäristöstäsi

- silmiä häikäiseviä valoja
- ikkunoista sisälle valaisevia valonlähteitä
- taivaalle osoittavia valoja

Voisitko suunnata valot toisella tavalla? Tarvitaanko valoa aina, vai voisiko osa syttyä ajastimen tai liiketunnistimen kautta? Valaisua harkitsemalla voit säästää myös rahaa.

Light Pollution has
GLOBAL IMPACTS

Light emissions from the
continents represents

246,238
gigawatt-hours of energy

Representing 1% of global emissions, or the equivalent of

38 MILLION
vehicle miles

80 ROUNDTrips
from Earth to the Moon

Source: Alejandro Sanchez de Miguel, University of Exeter, 2021
<https://doi.org/10.3390/rs13163311>

International Dark-Sky Association
www.DarkSky.org

DarkSky International: Light is Energy

Interreg Co-funded by
the European Union

Northern Periphery and Arctic

GLOW2.0

Miksi pimeyttä pitäisi suojella?

Maailmanlaajuisesti hukkavalo tuottaa ilmastopäästöistä 1% osuuden, mutta siihen on meidän kaikkein helpointa vaikuttaa itse. Emmehän jättäisi vesihanaakaan juoksemaan yötä päivää?

Jatkuva keinovalo sekoittaa sisäisen päivärytmimme ja kuormittaa kehoa. Valosaasteella on vaikutuksia hyönteiskatoon, ja sitä kautta maailman ruuantuotantoon. Terveysvaikutuksiakin on pimeällä todettu olevan.

On arvioitu, että maailmanlaajuisesti valosaaste kasvaa vuosittain 10% verran. International Dark Sky Association ajaa pimeyden suojelun asiaa globaalisti, ja tarjoaa useita sertifikaatteja pimeän suojelualueista pimeäystävälliseen majoituspalveluun.

Pixabay: David Mark

GLOW2.0

GLOW2.0-hanketta rahoittaa Pohjoinen Periferia ja Arktinen ohjelma (Interreg NPA)

Kumppanit:

- Karelia-ammattikorkeakoulu, koordinaattori (Suomi)
- Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä – PLAKY; Sodankylä, Inari, Utsjoki (Suomi)
- Federation of Regional Authorities NW Iceland (Islanti)
- The Gaeltacht Authority (Irlanti)
- Innovation and Management Centre WestBIC (Irlanti)
- UiT The Arctic University of Norway (Norja)

Liitännäiskumppanit:

- Ulster University (Pohjois-Irlanti)
- Snæfellsnes Regional Park (Islanti)
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ Biosfäärialue (Suomi)
- National Parks and Wildlife Services (Irlanti)
- Värriön tutkimusasema, Helsingin yliopisto (Suomi)
- Hólar University (Islanti)
- Sodankylän geofysiikan observatorio, Oulun yliopisto (Suomi)

Budjetti: Kokonaisbudjetti € 1,798,328.64
(ERDF-rahoituksen osuus € 1,366,645.00)

Projektin kesto: 12/2022 – 11/2025

